MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 20 X, 1941
poranny

I

Dotyczące Polski.

RZYM po włosku, 17 X, g.7.15
Donoszą z Warszawy, iż rząd Gen.Gub. zebrał się poraz pierwszy w Pałacu Brühlowskim pod przewodnictwem dr Franka , który podkreślił lojalność narodu polskiego w czasie konfliktu antybolszewickiego, jaki rozpoczął się u granic Gen.Gub.

WEICHSELSENDER po polsku, 18 X, g.15.01
Rozbudowa dróg w Gen Gub. postępuje naprzód. Co miesiąc nadchodzą informacje o stałym rozroście sieci kolejowej i dróg samochodowych. Bez gęstej sieci komunikacyjnej nie można sobie wyobrazić gospodarczej rozbudowy kraju.

BELGRAD po ukraińsku
17 X, g.22.00 - W Łucku odbyło się nabożeństwo żałobne za wymordowanych tam przez bolszewików 2500 Ukraińców. Cofające się hordy czerwone wymordowały tysiące Ukraińców w Stanisławowie, Kołomyi, Dubnie i Lwowie.
18 X, g.19.50 - W Łucku odbyło się nabożeństwo z udziałem biskupa Polikarpa za 2500 Ukraińców, wymordowanych w powiecie łuckim przez bolszewików. Byli to ci sami patrjoci ukraińscy, których Polacy trzymali w swych więzieniach.
19 X. g.16.00 - Anglja prowadzi nieuczciwą grę wobec Sowietów. W r. 1920 Anglicy pomogli Polsce pobić bolszewików.- Społeczeństwo ukraińskie w Ameryce i Kanadzie prowadzi zdecydowaną walkę przeciw żydowskim, polskim i komunistycznym ugrupowaniom, występującym w obronie Sowietów. Dziennik Swoboda zwalcza gwałtownie komunistyczne Ukraińskie Szczodenne Wisti.- Naczelne dowództwo sprzymierzonych rozkazało zwolnić jeńców ukraińskich; donoszą z Żytomierza , że wielu b. krasnoarmiejców - Ukraińców pełni dziś funkcje milicjantów.- Czasopismo Wołyń opisuje odradzanie się wsi ukraińskiej. Na gruzach kolektywu postały ukraińskie gospodarstwa; otwarto szkołę w której pracuje 11 nauczycieli.

NEW YORK CBS po polsku, 18 X, g.23.15
Członkowie angielskiej misji wojskowej, którzy zwiedzili Tobruk, wyrażają się z najwyższym uznaniem o oddziałach polskich. Polacy są znakomitymi artylerzystami i wykazują ogromne opanowanie i niezwykłą odwagę. Już zaraz po przybyciu do Tobruku Polacy chcieli z miejsca iść do walki. W starciach z Włochami wykazali niezwykłe męstwo. Jedną wadą Polaków jest to, że chcą wciąż atakować i trudno ich utrzymać na miejscu. Jeden z członków misji wyraził się:Nie chciałby być w skórze Niemców, którzy spotkają się z tymi Polakami.
W ostatniej chwili donoszą, iż dwie dywizje polskie niedawno sformowane w Rosji, są już na froncie środkowym pod Moskwą. Dywizje te miały przejść czteromiesięczny trening, lecz wobec powagi sytuacji gen Anders zdecydował się na niezwłoczne wysłanie ich na front.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK NBC po angielsku, 19 X, g.18.00
Główny Urząd Produkcji ogłosił dziś podwojenie programu zbrojeń, na które wydana będzie suma sto miljardów dolarów. W okresie do końca 1943 kosztem tej sumy ma być zbudowanych n.in. 125 tys samolotów, w tem 25-30 tys. czteromotorowych długodystansowych bombowców, oraz tysiące tanków

Nawet małe warsztaty samochodowe i motocyklowe będą pracować dla celów obrony.- Wydatki Stanów na zbrojenia w 1941 wyniosą 17 miljardów, zaś W.Brytanji i Imperjum 20 miljardów, podczas gdy wydatki państw Osi - 30 miljardów.

Hull i Sumner Welles odbyli szereg konferencyj z ambasadorem japońskim,Wakasaki, który zadeklarował gotowość kontynuowania pertraktacji. Jak donoszą z Singapore przypuszcza się tam, że atak japoński pójdzie na Syberję, albo też może wyładuje się w zwiększeniu aktywności w Chinach. Atak na południe jest mało prawdopodobny wobec solidarnej postawy WBrytanji Stanów, Australji i Chin, niedostatecznego przygotowania sieci dróg i baz w Indochinach, stanowczej postawy Indji Hol. i rosnącej antyjapońskiej postawy Sjamu.

Niemcy donoszą o wzięciu Taganarogu i przyznają, iż w rejonie Kalinina miały miejsce ostre kontrataki sowieckie.- Moskwa donosi o walkach pod Kalininem i o tem, że w rejonie Możajska weszły do akcji świeżo przybyłe oddziały mongolskie i syberyjskie.

Rozgłośnia Hilversum ogłosiła depeszę z Tokio , donoszącą , iż min spraw zagr Togo oświadczył, iż za wcześnie jest na precyzowanie japońskiej polityki zagranicznej, zwałszcza w stosunku do Stanów Zjednoczonych.

Rozgłośnia w Kabulu ogłosiła, iż obywatele niemieccy i włoscy opuszczą niebawem Afganistan.

Z Waszyngtonu donoszą, iż krąży tam wiadomość o odwołaniu przez rząd Vichy listów uwierzytelniających ambasadora Henri Haye.

CINCINATI WRWO po angielsku, 18 X, g.17.00

Donoszą ze Sztokholmu, iż Rosjanie odebrali Kalinin; Wojska Woroszyłowa przywróciły łączność z wojskami Timoszenki.-Większość wojsk Timoszenki zdołała wycofać się z pod Brjańska.

NEW YORK CBS po angielsku, 18 X, g.1.00

Jedyne wiadomości z Moskwy to są te, jakie osiągnięte zostały przez stacje nasłuchowe CBS i BBC , które wskutek tego nabrały ogromnego znaczenia.

SAJGON po francusku, 19 X, g.18.15

Są wszelkie dane, że Timoszenko zdołał uratować większość swych wojsk. Jednak mimo odebrania przez jego wojska Kalinina i Możajska sytuacja jest ciężka. Na południu Niemcy posuwają się w kierunku na miasto Konstantinowskaja.

Premier Sjamu wygłosił przez radio przemówienie, oświadczając, iż Sjam będzie ściśle przestrzegać neutralności.

NEW YORK CBS po polsku, 18 X, g.23.15

Wybitny rzeczoznawca angielski sądzi, że Niemcy prawie napewno dojdą na wiosnę do Batumu i Baku, ale wielka armja angielska nie pozwoli na zajęcie pól naftowych.

W Japonji zapanował wyraźny nastrój wojenny. Tojo oświadczył, że Japonja pójdzie z państwami Osi. Przesilenie japońskie i storpedowanie Kearney wzmocniły znacznie pozycję Roosevelta. Komitet America First popiera energiczną postawę wobec państw Osi.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 18 X, g.19.00

Nowy japoński minister spraw zagranicznych,Togo, jest dobrze znany w Niemczech, gdyż był dwukrotnie radcą ambasady w Berlinie i znacznie przyczynił się do zawarcia niemiecko-japońskiego paktu antykominternowskiego. Żona jego jest Niemką.

Cała wiadomość o storpedowaniu przez niemiecką łódź podwodną kontrtorpedowca Kearney jest całkowicie zmyślona przez Roosevelta dla przyspieszenia głosowania w Kongresie w sprawie uzbrojenia statków handlowych. 4.X.Knox wygadał się, że "w razie potrzeby mina amerykańska dokona tego samego co torpeda niemiecka."/Uwaga: wiadomość ta podana była przez wszystkie rozgłośnie niemieckie i kontrolowane przez Niemcy/.

ANKARA po turecku, 18.X, g.19,15

Jakkolwiek Stany nie zobowiązały się wejść do wojny w razie ataku Japonji na Rosję,jest jednak nieprawdopodobnem, by pozostały bierne w razie agresji japońskiej. Panuje opinja, że w rokowaniach z Ameryką

Japonja domagała się neutralności na wypadek akcji przeciw Rosji. Niemożność porozumienia się w tej sprawie spowodowała upadek Konoye. Japonja chciałaby ze Stanami zawrzeć kompromis kosztem Rosji, tak jak na koszt Rosji chciałaby zawrzeć kompromis z WBrytanją - Niemcy.

Rosjanie nie zdołali zatrzymać Niemców na północ i południe od Moskwy i naszym zdaniem upieranie się przy bronieniu Moskwy jest wielkim błędem, którego następstwa mogą być podobne do losu Budiennego pod Kijowem. Odessa była do ostatniej chwili zaopatrywana przez Rosję drogą morską. Ponieważ sytuacja floty czerwonej nie uległa zmianie, sądzić należy, że Sowiety wycofały wojska z Odessy dla wzmocnienia wojsk na Krymie.

III

Ogólne.

WEICHSELSENDER po polsku, 18 X, g.10.01

Londyńskie koła wojskowe są zdania, że klęska Sowietów jest oczywista. Kołom wojskowym zarzuca się niewykonanie dywersji. Koła te dowodzą, że desant jest zbyt ryzykowny wobec silnej niemieckiej obrony przeciwlotniczej. Mimo tak trafnej oceny sytuacji w Londynie, w Ameryce mimo wszystko nic zdają sobie z niej sprawy, marząc o pomocy i wielkich wyczynach, które skończą się jako nowy rekord amerykański, tym razem - marzycielstwa.

Rząd Tojo dźwiga największą odpowiedzialność jaka kiedykolwiek ciążyła na japońskich mężach stanu. Najbliższe dni wykażą, jak gen Tojo zechce rozwiązać zagadnienia, stojące przed narodem japońskim.

BOEHMEN po czesku, 18.X, g.17.00

Benesz, niewolnik żydokracji, wyłożył karty na stół. Hodża, przebywający w Ameryce ujawnił, że Benesz nie chciał słuchać jego przestróg przed sojuszem z bolszewizmem. Benesz wezwał policję dla aresztowania swych niezadowolonych współpracowników i Pridavok znajduje się w więzieniu. W 1935 Gringoire nazwał Benesza najbrudniejszym z żyjących polityków i masońskich mętów rynsztokowych. Wielu ludzi, którzy wciąż jeszcze wierzyli w nauki tej nikczemnej świni, przejrzą wreszcie światło po jego ostatniej zbrodni.

PRAGA po czesku

18 X, g.5.45 - Dwa wagony pociągu, idącego do Prelouc zapaliły się. Strażnik Dostal i maszynista Chudil ofiarnie ugasili pożar, przyczym Chudil uległ poważnym obrażeniom. Gen Heydrich przyznał każdemu z nich po 200 marek nagrody.

18 X, g.21.00 - Obwieszczenie o straceniu 10 osób i przekazaniu 52 spraw Gestapo.

19 X, g.17.00 - Jeżeli tak zw demokraci wierzą w powstanie trzeciej republiki i powrót Benesza, można powiedzieć, że Benesz, jeżeli wróci, to tylko w kajdanach i pod szubienicę.

19 X, g.21.00 - Obwieszczenie o straceniu 7 Czechów i 5 Żydów i przekazaniu 18 spraw Gestapo.

HILVERSUM po holendersku, 18 X, g.11.45

Pewien profesor hiszpański uzyskał z jednej z pospolitych roślin rosnących w prowincji Sevilli, płyn, podobny do benzyny, który już znalazł zastosowanie. Samochody używające tego płynu mogą rozwijać szybkość do 110 km. Wynalazca oświadczył, że jeżeli się przystąpi zaraz do hodowli rośliny na dużą skalę od wiosny potrzeby Hiszpanji będą zaspokojone. Rokowania o dostawy nafty ze Stanów do Hiszpanji zostały nagle zerwane.

JELOEY po niemiecku, 17 X, g.12.00

Według informacji, nadeszłych do Genewy w Moskwie musiano ogłosić stan oblężenia dla opanowania paniki. Radio moskiewskie nadaje bardzo nieregularnie.

BBZ stwierdza, że jakkolwiek tylko odlegli **przodkowie** Roosevelta mieli żydowską krew, jego poczynania świadczą dowodnie o przynależności do rasy żydowskiej.

DONAUSENDER po węgiersku, 17 X, g.20.15
Anglicy ogłosili niektóre depesze Gorta dla przygotowania opinji na nową zdradę, jakiej zamierzają dokonać wobec sojusznika, tym razem wobec Sowietów.

BUDAPESZT po węgiersku
17 X, g.23.00 - W związku z ulotką , wydaną przez Stowarzyszenie Karpatorusinów w Ameryce dziennik Karpati Hirado ogłasza artykuł Michała Denko, członka parlamentu, który stwierdza, że Benesz i jego koledzy pragną powtórzenia stanu rzeczy z 1919, lecz wiedzą oni, że zdrada Rusinów była największą zdradą Czechosłowacji. Ani jeden Rusin nie wierzy dziś obietnicom Benesza. Trzeba z zadowoleniem jednak stwierdzić, że na depeszach do Roosevelta i Benesza nie figuruje żadne z nazwisk prawdziwych przywódców Rusinów amerykańskich.
18 X, g.20.40 - W kołach dyplomatycznych Berlina twierdzą, że rząd sowiecki podzieli się na trzy grupy z których pierwsza ze Stalinem na czele stanowić będzie rząd centralny z siedzibą w Kujbyszewie, druga uda się do Tyflisu, gdzie będzie zorganizowana na wzór przedstawicielstwa brytyjskiego w Egipcie, zaś trzecia znajdzie się na terenach okupowanych przez Niemcy i , działając z nieznanego miejsca, będzie usiłować organizować sabotaż.

ZEESEN po rosyjsku, 18 X, g.23.15
Reportaż z Odessy:terror komunistów żydowskich podczas oblężenia. Prasa amerykańska donosi, że Stalin z większością swej bandy zamierza udać się do Ameryki, co wywołało tam wielkie zaniepokojenie.

ZEESEN po hiszpańsku , 17 X, g.1.00
Opanowanie miljonów Francuzów przez garść Niemców wywarło we Francji wielkie wrażenie, to też wszyscy uczą się niemieckiego.

ALLOUIS po hiszpańsku, 17 X. g.18.30
W Wielkich Niemczech jest 48 miljonów katolików, do czego trzeba dodać 9 miljonów w Gen. Gub. W Rzeszy jest 35,100 księży i 17,100 parafij katolickich.

"ZA ROSJE" po rosyjsku, 18 X, g.9.30
W Donbasie mają miejsce poważne rozruchy. Rząd sowiecki udaje się do Swierdłowska z mumją Lenina. Blucher po dwudniowej zaciekłej walce z oddziałami NKWD zdobył Sretieńsk. Krążą pogłoski, że Blucher pertraktuje z Amerykanami o udzielenie im różnych koncesji na Syberji. Z tego możnaby wnosić, że nawiązuje on kontakt z kapitalistami zagranicznymi,. Nie wiadomo ile w tem prawdy. O ile Blucher dąży do rozbicia Stalina to bardzo dobrze . Lecz jeżeli myśli o separatyźmie - zginie. Jesteśmy przekonani, że spokój i wolność wszystkich ludów naszej ziemi mogą być zapewnione tylko w ramach jednego państwa. Jakikolwiek lud , Ukraińcy, Gruzini, czy Kozacy, oderwie się, musi paść ofiarą imperjalizmu naszych sąsiadów.

"STARA GWARDJA" po rosyjsku, 18 X, g.18.30
Anglja i Stany chcą zyskać na czasie i pragną zniszczenia ustroju sowieckiego. Po upadku Odessy sytuacja na Krymu jest beznadziejna. Anglicy wyparli wojska sowieckie z Iranu i chcą zająć okręgi naftowe Kaukazu. Do Archangielska przybyli agenci angielscy dla rozganizowania eksportu drzewa. W Murmańsku wybuchło powstanie.

BELGRAD po rosyjsku
17 X, g.20.35 - Przemysł sowiecki za Uralem wyrabia tylko półfabrykaty. Ponadto nie ma tam komunikacji kolejowej.- Utrata kilku miljonów ludzi podczas wojny nie ma znaczenia, gdyż urodzą się nowe miljony natomiast strata inteligencji jest zabójcza. Komuniści wymordowali w Rosji 4,686 uczonych i artystów, 8724 lekarzy i adwokatów, 120 tys urzędników i td. Na ich miejsce przyszli Żydzi.
18 X, g.20.35 - Morale armji czerwonej załamuje się.- Robotnicy francuscy w Niemczech traktowani są na równi z niemieckimi, i przesłali rodzin 150 miljonów franków, co świadczy, że płace są wysokie.- Wojna obecna ujawniła podobieństwo kapitalizmu i komunizmu: ciemiężenie warstw upośledzonych.

BELGRAD po ukraińsku
18 X, g.19.50 - oddziały chorwackie znajdują się na Ukrainie. Naród ukraiński wita z radością przedstawicieli bratniego narodu, walczącego wraz z Ukraińcami o wspólną sprawę.
18 X, g.20.15 - Większość narodu ukraińskiego rozumie już gdzie leżą interesy narodu, ci zaś, którzy nadal służą żydomoskwie przekonają się niebawem, że nic ich z Moskwą nie łączy.- Władze niemieckie powiększają działki ziemi chłopom, oraz dają sprzęt i ziarno.

LAHTI po rosyjsku
18 X, g.8.10 - W 1933 znaczna część ludności bogatej Ukrainy wymarła z głodu . Dochodziło do ludożerstwa. Oto dlaczego Ukraińcy już powstali przeciw bolszewikom.- Berlin donosi, iż wojska niemieckie dotarły daleko na wschód od Kaługi i Kalinina, lecz nie ujawnia swych zamiarów co do Moskwy. Nie wiadomo czy Niemcy uderzą od frontu, czy będą się starali miasto otoczyć. W każdym razie otoczenie Moskwy zdezorganizuje całą sieć kolejową Rosji, gdyż w Moskwie zbiega się 10 linji kolejowych, z których 5 już jest przeciętych.
18 X, g.17.20 - Wezwanie do kobiet rosyjskich:przyczynijcie się do uwolnienia kraju od czekistów, gdyż tylko z nimi walczymy.- Przemówienie wziętego do niewoli komisarza politycznego: nie macie o co walczyć, uwolnijcie ojczyznę od żydokomuny.

RZYM po rosyjsku
18 X, g.15.15 - Anglja zachęcała Sowiety do wojny, lecz pomocy nie udzieli.- Los Sowietów jest przesądzony. Ponosicie ofiary nie dla ojczyzny, lecz dla Anglji i Stanów. Niemcy chcą was uwolnić od brutalnego wyzysku żydokomuny.
18 X, g.16.00 - Jeszcze przed kilku laty w Sowietach uważano za główny cel walkę z Anglją i Stanami, jako państwami o ustroju kapitalistycznym.- Donoszą z Budapesztu o okrążeniu wojsk sowieckich w rejonie dolnego Dońca.

RZYM po ukraińsku, 18 X, g.18.15
Żydzi nie mają poczucia ojczyzny. Dla opanowania świata stworzyli teorję socjalizmu. Byli niemal już u celu, lecz powstała reakcja w postaci faszyzmu i narodowego socjalizmu. Dla nas Ukraińców jest tylko jedna droga: iść z państwami Osi.

MOSKWA po polsku
18 X, g.13.30 - Komunikat SBI.- W Paryżu zabito ostatnio 3 żołnierzy i 3 oficerów niemieckich.
Prawda: artykuł A.Tołstoja: Ani kroku dalej, kto jest tchórzem niech ginie na miejscu. Nie ma pokoju między Moskwą , a Niemcami. Musimy za wszelką cenę zatrzymać wroga przed Moskwą. Zakłady Dniepropetrowska Zaporoża itd. zostały ewakuowane i pracują bez przerwy. Oznacza to, że po chwilowym osłabieniu wrócimy znów na plac boju lepiej wyposażeni. Wróg został zatrzymany pod Leningradem, tego samego ma dokonać Moskwa. Czyż możemy ulec wrogowi. Zapomnieć swej mowy i mówić po niemiecku. Zapomnieć o szczęściu, radości i wolności, jaką daje ojczyzna. Lepsza śmierć! Nie ma ofiar, których nie ponieślibyśmy w obronie ojczyzny.
18 X, g.16.30 - Komunikat SBI.- Artykuł Tołstoja .- Wielkie rozmiary partyzantki w Jugosławii .- Niemcy rekwirują we Francji środki lecznicze, których im braknie wobec wielkiej ilości rannych .
18 X, g.19.10 - Pismo Moskiewski Bolszewik zamieszcza odezwę robotników moskiewskich, wyjeżdżających na front, którzy oświadczyli, że będą walczyć do ostatka.- Artykuł Tołstoja.
Uwaga: dnia 19 X Moskwa nie nadała żadnej audycji w języku polskim w zwykłych godzinach tych audycyj./

MOSKWA po rosyjsku
17 X, g.6.30 - artykuł Glebowa:ojczyzna w niebezpieczeństwie, wróg u bram Moskwy.
17 X, g.18.30 - Prawda: naród łotewski zawsze uważał Sowiety za naturalnego protektora. Dziś Łotysze walczą dzielnie z najeźdźcą.
18 X, g.8.00 - Prawda: Zewrzyjmy szeregi, złammy napór wroga.
18 X, g.9.00 - Izwiestia: Musimy za wszelką cenę obalić plany hitlerowskie.

18 X, g.10.00-Prawda: Niemcy nigdyby nie wzięli Odessy, gdyby względy strategiczne nie nakazały ewakuacji.
17 X, g.4.00 - W Kirgizji 20 tys ludzi wzięło udział w ćwiczeniach rzucania granatami ręcznymi.
17 X, g.10.00 - Włościanie litewscy walczą z najeźdźcą jak ich przodkowie walczyli z krzyżakami. Cierpieli oni długo pod władzą obcych panów. Dopiero ustrój sowiecki przyniósł im dobrobyt.- W Leningradzie zorganizowano 100 grup przysposobienia wojskowego.
17 X, g.17.15 - Wszystkie większe i mniejsze zakłady w Armenji pracują pełną parą dla zaopatrzenia armji czerwonej w kożuchy.
18 X, g.19.30 - Sekretarz moskiewskiego komitetu partyjnego kolejarzy Drużjaków, oświadczył: nigdy noga faszysty nie stanie w Moskwie. Jesteśmy gotowi. Rosjanie nigdy nie będą niewolnikami. Lepsza śmierć niż niewola.
18 X, g.14.15 - Fabryki leningradzkie pracują bez przerwy.
18 X, g.16.20 - W pierwszym tygodniu terroru w Czechach rozstrzelano 166 osób. Dziś liczba ta przekracza 350. Mimo to opór narodu czeskiego rośnie. Produkcja broni w Czechach spadła w lipcu o 30%, zaś w sierpniu o 40%. Np w jednej z fabryk na 200 motorów lotniczych 190 było niezdatnych do użytku. Mają miejsce liczne sabotaże kolejowe.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE

Depesze.

Berlin: W kołach miarodajnych mówią, że rząd niemiecki zamierza mianować z dniem 3 XI przedstawiciela dyplomatycznego w Vichy. Istnieje możliwość, że mianowany będzie Gottfried von Lider w charakterze konsula generalnego.- New York: Jak donoszą, w Norwegji aresztowano szereg właścicieli statków wraz z prezesem Związku właścicieli statków, adwokatem Dybvadem.

Korespondenci.

P. Dickson, Berlin: Odbył się tu pokaz filmu przedstawiającego widoki Kijowa oraz zdjęcia dokonane z samolotu z wysokości 160 stóp nad jednym z "worków" sowieckich. Zniszczenie jest wręcz nieprawdopodobne. A. Dreyer, Berlin:na okres grudzień - luty każdy Niemiec otrzyma 5 dkg prawdziwej kawy. R.G. Swing, Boston: Pierwsze wrażenie kryzysu japońskiego jest, że oznacza on wojnę. Prawdopodobnie tak jest, lecz trzeba poczekać, by się o tem przekonać. Japonja proponowała Stanom udział w "sferze dobrobytu" jaką chce stworzyć. Odrzucenie propozycji spowodowało upadek Konoye. - W.Burdet,Ankara : Zdaniem kół tutejszych, Hitler przerzucił znaczną ilość wojsk z południa pod Moskwę.Wprawdzie armja Budiennego jest osłabiona,lecz za nią znajduje się najlepsza z armij sowieckich,kaukaska.Eksperci tutejsi uważają za punkty kluczowe w Rosji nie Moskwę,lecz Kaukaz i Rostów,leżący u krańca rurociągu naftowego.Gdyby nawet Rosjanie nie zniszczyli wszystkich kopalń,Kaukaz nie zaspokoi potrzeb Niemców,którzy będą dążyć do zdobycia nafty w Iranie.Anglicy już dziś fortyfikują Iran i rozbudowują drogi.Na koniec marca prace te będą zakończone.Na razie droga do Rosji przez Iran nie nadaje się do większych transportów.W najbliższych tygodniach Anglicy powinni rozpocząć ofensywę w Libji,póki lotnictwo niemieckie związane jest w Rosji. Fortyfikacje sowieckie na Krymie zostały wzmocnione i przybyły tam wojska i sprzęt,ewakuowane z Odessy.Niemcy mają trudności operując w Rosji z rozmokłych lotnisk ziemnych,na których samoloty grzęzną.Samoloty sowieckie działają z lotnisk betonowych.Tutejsi Rosjanie tem sobie tłumaczą zniszczenie w ostatnich 2 tygodniach tylu samolotów niemieckich na ziemi.- R. Brock, Ankara: Rozważana jest możliwość utworzenia wspólnego dowództwa anglo-sowieckiego na wypadek zajęcia przez Niemców Rostowa i skierowania ofenzywy na Kaukaz.Nacisk na Rostow jest w dalszym ciągu silny mimo wycofania kilku dywizyj na front moskiewski, i upadek Odessy również traktowany jest jako ważny krok naprzód dla ewentualnego uderzenia na Kaukaz. Tak długo jednak, jak flota sowiecka jest nienaruszona, Kaukaz nie jest zagrożony bezpośrednio, gdyby jednak państwa osi wymogły na Turcji zgodę na wejście okrętów wojennych włoskich na Morze Czarne, zagrożenie Kaukazu byłoby nieuniknione.- M. Agronsky, Ankara: Warunki terenowe Kaukazu utrudniają uderzenie od północy. Atak przez Turcję terenowo łatwiejszy, ale obecnie mało prawdopodobny.